

C-432/22. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2022. június 28.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Spetsializiran nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. június 28.

Az alapeljárás terheltjei:

PT

SD

Az alapeljárás egyéb résztvevője:

Spetsializirana prokuratura

Az alapeljárás tárgya

41 személy ellen emeltek vádat kábítószer birtoklására és forgalmazására irányuló tevékenységet folytató bűnszervezet irányítása és abban való részvétel miatt.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A kérdést előterjesztő bíróság a 2004/757 kerethatározat 5. cikkének, a 2008/841 kerethatározat 4. cikkének és az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének értelmezését kéri a Bíróságtól annak megítélése érdekében, hogy határozhat-e és ha igen, milyen feltételek mellett, az alapeljárás résztvevőjének azon kérelméről, hogy hagyja jóvá az ügyész és a társtettesként vádolt egyes személyek közötti, a bűnösség beismerésére és a büntetés enyhítésére vonatkozó egyezséget.

Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Ha olyan büntetőeljárásról van szó, amelyben az uniós jog hatálya alá tartozó bűncselekmények miatt emeltek vádat, akkor összeegyeztethető-e az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második mondatával és a Charta 47. cikkének (1) és (2) bekezdésével az a nemzeti törvény, amely azt a követelményt írja elő, hogy nem az ügyben eljáró bíróságnak, amelyhez az összes bizonyítékot benyújtották, hanem egy másik bíróságnak kell megvizsgálnia az ügyész és a terhelt között létrejött egyezség tartalmát, ha e követelmény indoka az, hogy vannak társtettesként vádolt olyan más személyek, akik nem kötöttek egyezséget?

Összeegyeztethető-e a 2004/757 kerethatározat 5. cikkével, a 2008/841 kerethatározat 4. cikkével, az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második mondatával és a Charta 47. cikkével összefüggésben értelmezett 52. cikkével az a nemzeti törvény, amely szerint csak akkor hagyható jóvá a büntetőeljárást lezáró egyezség, ha ahhoz a társtettesként vádolt összes többi személy és védője is hozzájárult?

Megköveteli-e a Charta 47. cikkének (2) bekezdése, hogy a bíróság, miután megvizsgálta és jóváhagyta az egyezséget, tagadja meg a társtettesként vádolt többi személlyel szemben emelt vád vizsgálatát, ha a bíróság az egyezségről oly módon határozott, hogy sem a részvételükre vonatkozó kijelentést nem tesz, sem a bűnösségüket nem állapítja meg?

Uniós jog és ítélkezési gyakorlat

Az Európai Unióról szóló szerződés

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

A tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló, 2004. október 25-i 2004/757/IB tanácsi kerethatározat (HL 2004. L 335., 8. o.)

A szervezett bűnözés elleni küzdelemről szóló, 2008. október 24-i 2008/841/IB tanácsi kerethatározat (HL 2008. L 300., 42. o.)

A C-377/18. sz. ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2019:670

A C-38/18. sz. ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2019:628

A C-558/18. és C-563/18. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2020:234

A C-569/20. sz. ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2022:401

A C-585/18., C-624/18. és C-625/18. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet, EU:C:2019:982

A C-709/18. sz. ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2020:411

A C-467/19. sz. ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2019:776

A C-406/15. sz. ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2017:198

A C-411/10. és C-493/10. sz. egyesített ügyekben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2011:865

A C-498/14. sz. ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:2015:3

Nemzeti szabályozás

Nemzeti anyagi jog

Nakazatelen kodeks (büntető törvénykönyv, a továbbiakban: NK) - az 55. cikk (1) bekezdése (a törvény által előírt legenyhébb büntetésnél enyhébb büntetés kiszabása), a 321. cikk (bűnszervezetben való részvétel), a 354a. cikk (1) bekezdése (kábitószer forgalmazás céljából történő birtoklása)

Nemzeti eljárásjogi törvény (Nakazateleno-protsesualen kodex [a büntetőeljárásról szóló törvény], a továbbiakban: NPK) – a 18. cikk (A közvetlen bizonyításfelvétel elve), a 381. cikk (Az ügyész és a terhelt közötti egyezség megkötése), a 382. cikk (Az egyezség bírósági jóváhagyása)

Az egyezségről

Ha a terhelt beismeri a bűnösségét a terhére rótt bűncselekményben, a védője egyezséget köthet az ügyésszel (az NPK 381. cikkének (1) bekezdése). Társtettesként vádolt több személy esetében ilyen egyezséget mindegyikük külön-külön és önállóan köthet (az NPK 381. cikkének (7) bekezdése).

Ez a egyezség az ügy érdemére vonatkozó ítélet helyébe lép. A egyezség szabályozza mindazokat a pontokat, amelyeket tartalmaznia kell az ügy érdemére vonatkozó ítéletnek (a büntetőítéletnek), nevezetesen a terhelt által elkövetett bűncselekményt és annak jogi minősítését, valamint a büntetés jellegét és mértékét (és egyéb pontokat) (az NPK 381. cikkének (5) bekezdése).

Gyakran olyan büntetésben állapodnak meg, amely enyhébb, mint amit akkor szabtak volna ki, ha az ügyet rendes eljárásban tárgyalták volna (az NPK 381. cikkének (4) bekezdése).

Az egyezséget az ügyész és a védő írja alá. Ha a terhelt egyetért az egyezséggel, akkor azt ő is aláírja; ezzel egyúttal lemond az ügy rendes eljárás keretében történő vizsgálatáról (az NPK 381. cikkének (6) bekezdése).

A felek ezt követően ezen egyezség jóváhagyása érdekében a bírósághoz fordultak (az NPK 382. cikkének (1) bekezdése). Ha a bíróság az egyezséget jogszerűnek tartja, jóváhagyja azt (az NPK 382. cikkének (7) bekezdése).

A bíróságnak jogában áll érdemi módosításokat is javasolni (az NPK 382. cikkének (5) bekezdése). Ha a felek e módosításokkal nem értenek egyet, a bíróság abból indul ki, hogy ez az egyezség törvénybe és a jó erkölcsbe ütközik, és nem hagyja azt jóvá. Ebben az esetben az ügyet rendes eljárásban folytatják (az NPK 382. cikkének (8) bekezdése).

A 384. cikk *különös rendelkezést tartalmaz*. Ha az egyezséget a bírósági eljárás megindítását követően kötik meg, a bírósági jóváhagyáshoz további feltétel szükséges, mégpedig a társtettesként vádolt összes többi személy hozzájárulása.

Jelen ügyben az NPK 384. cikkének (3) bekezdése kifejezetten előírja, hogy az egyezség jóváhagyásához a társtettesként vádolt további 39 személy és védőjének hozzájárulása szükséges (más személyek nem vesznek részt az eljárásban).

A 384a. cikk *egy második különös rendelkezést tartalmaz*. Ha a társtettesként vádolt személyek közül csak néhányan kötöttek egyezséget, a többiek pedig nem, akkor ezen egyezségek tárgyában az ügyet tárgyalótól eltérő ítélkező testületnek kell határoznia.

Az NPK 384a. cikke egy 2017-ben beillesztett új rendelkezés. E rendelkezés beillesztésének oka az volt, hogy a kialakult ítélkezési gyakorlat szerint az egyezség nemcsak a bűnösségét beismerő és az egyezséget aláíró terhelt nevét és személyazonosító számát tartalmazza, hanem ugyanezeket az adatokat a többi olyan személy esetében is magában foglalja, akiket az ügyész társtettesnek tart. Így történt, hogy a bűnösségét beismerő, illetve be nem ismerő személyeket azonos módon azonosították. Az egyezséget jóváhagyó bíróság így társtettesként vádolt azon személyek bűnösségéről is nyilatkozott, akik nem ismerik be bűnösségüket (a C-377/18. sz. ügyben tárgyalta körülmény, ECLI:EU:C:2019:670).

Jogellenesnek minősült, ha ugyanaz a tanács, amely jóváhagyta az egyezséget, folytatja az eljárást, mivel az egyezség jóváhagyása már a bűnösségüket be nem ismerő, társtettesként vádolt személyek bűnösségének kimondását jelentette. Ez a tanács így elvesztette objektivitását és pártatlanságát. Ezért a tárgyalást az összes tanú ismételt meghallgatásával az elejétől kezdve meg kellett ismételni.

2017-ben sikerült tehát megoldást találni erre a problémára. A társtettesként vádolt több személy közül az egyik által kötött egyezségről most egy másik, erre a célra kijelölt tanácsnak kell határoznia. E másik tanács hagyja jóvá az egyezséget, amely tartalmazza a társtettesként vádolt többi olyan személy teljes nevét és személyazonosító számát, akik nem kötöttek ilyen egyezséget. E tanács ezzel kimondja a társtettesként vádolt többi személy bűnösségét. Ez azonban nem akadályozza meg az ügyben eredetileg eljáró tanácsot abban, hogy az eljárást folytassa az egyezséget nem kötő, társtettesként vádolt többi személy esetében, mivel nem foglalt állást a e személyek bűnössége tekintetében.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A Spetsializirana prokuratura (szakosított ügyészség, Bulgária) 2020. március 25-én a kérdést előterjesztő bíróság előtt vádat emelt 41 személy ellen, akik haszonszerzésre törekedve kábítószer (kokain, heroin, marihuána, amfetamin, metamfetamin, MDMA) forgalmazásával foglalkozó bűnszervezetet irányítottak és vettek részt benne. E személyek egyike PT, másik pedig SD.
- 2 Eljárási okokból az ügyet 2020. augusztus 19-én a vádirat hiányosságainak pótlása érdekében visszautalták az ügyészséghez.
- 3 A bírósági büntetőeljárást megelőző nyomozati szakaszban az ügyész és SD védője 2020. augusztus 26-án egyezséget kötött, amelyben SD enyhébb büntetésért cserébe beismerte bűnösségét. Ez az egyezség tartalmazza a társtettesként vádolt többi 40 személy (valamint más, külön vád alá helyezett személyek) teljes nevét és személyazonosító számát.
- 4 Az egyezség jóváhagyásához a társtettesként vádolt 40 személy hozzájárulását nem szerezték be.
- 5 A bíróság (nem a kérdést előterjesztő bíróság) [2020] szeptember 1-jén jóváhagyta az egyezséget.
- 6 A Spetsializirana prokuratura (szakosított ügyészség) 2020. augusztus 28-án benyújtotta a vádirat új, javított változatát. A bírósági eljárást újból megindították.
- 7 2020. november 17-én az ügyész és PT védője is egyezséget kötött, amelyben PT beismerte bűnösségét; felfüggesztett börtönbüntetésben állapodtak meg. Ezt követően az egyezség szövegét – a C-377/18. sz. ügyben hozott ítéletet (ECLI:EU:C:2019:670) figyelembe véve – úgy módosították, hogy az a többi társtettesként vádolt személy teljes nevét és személyazonosító számát már nem tartalmazta. Ehelyett csak e személyek számát említették meg. A javított változatban továbbra is 2020. november 17-i dátum szerepelt.
- 8 2021. január 14-én SD-t tanúként hallgatták meg. Tanúvallomást tett a többi terhelttel fennálló kapcsolatáról azon bűncselekmények tekintetében, amelyek esetében beismerte bűnösségét, és amelyekért az egyezség alapján elítélték. Tanúvallomása alapvető fontosságú lehet a bíróság azon döntése szempontjából, hogy e terheltekkel szembeni vád megalapozott-e vagy sem.
- 9 A kérdést előterjesztő bíróság a 2021. január 14-i tárgyaláson kikérte a társtettesként vádolt többi személy álláspontját arról, hogy hozzájárulásukat adják-e PT egyezségéhez. Néhány közülük tiltakozott az egyezség ellen azzal, hogy nem járultak ahhoz hozzá.
- 10 Vallomásaikat közvetlenül SD meghallgatását követően ugyanezen a tárgyaláson tették meg.

- 11 A nemzeti jognak megfelelően a kérdést előterjesztő bíróság 2021. január 18-án továbbította ezt az egyezséget a bíróság elnökének, hogy ugyanezen bíróság egy másik tanácsát jelölje ki az ezen egyezség tárgyában való határozathozatalra.
- 12 E másik tanács 2021. január 21-én megtagadta az egyezség jóváhagyását, mivel néhány társtettesként vádolt személy nem járult hozzá ahhoz, hogy PT egyezséget kössön az ügyéssel. E tanács ezért úgy ítélte meg, hogy az egyezség érdemi vizsgálata jogellenes.
- 13 Az ügy bírósági vizsgálata folytatódott, és számos tanút hallgattak meg. E tanúk közül néhányan konkrétan PT cselekményével kapcsolatban tettek vallomást; ezek a vallomások lényegesek lehetnek a büntetőjogi felelősségének megállapítása szempontjából, beleértve bűnösségének bebizonyosodása esetén a büntetés jellegét és mértékét.
- 14 2022. május 10-én az ügyész és PT védője ismételen megkötötte ugyanazt az egyezséget. Ez az egyezség nem tartalmazta a társtettesként vádolt többi személy nevét és személyazonosító számát, csak a számukat vezető, illetve résztvevők elosztásban; tartalmazta a már jogerősen elítélt SD megfelelő személyes adatait.
- 15 Ezúttal azonban az Európai Unió Bíróságának C-38/18. sz. ügyben kidolgozott ítélkezési gyakorlatára hivatkozva azt kérték, hogy az eljáró bíróság határozzon az ügyben. Az uniós jog rendelkezéseire hivatkozva azt is kérték, hogy az egyezség jóváhagyásához ne kérjék a társtettesként vádolt többi személy hozzájárulását.
- 16 Ezt az egyezséget 2022. május 11-én nyújtották be a bíróság hivatalához; ezen egyezségről tájékoztatták a bíróság hivatalvezetőjét, aki véletlenszerű ügyelosztás alapján jelölte ki az eljáró tanácsot, amelyből a kérdést előterjesztő bíróság bíróját kifejezetten kizárták. Erre a nemzeti jog alapján került sor, amely kizárja, hogy az ügy érdemében eljáró bíróság, társtettesként vádolt több személy közül csak egy által megkötött egyezségről határozzon.
- 17 Az egyezséget egy másik tanácsnak osztották ki, amely az egyezséget 2022. május 18-án tárgyalta. E tanács úgy véli, hogy nem az alapügyben már eljáró, kérdést előterjesztő bíróságnak, hanem egy másik tanácsnak kell határoznia az egyezségről. Úgy véli, hogy az egyezség jóváhagyásához az eljárásban részes többi fél hozzájárulása szükséges, és ezért a jóváhagyást meg kell tagadni (anélkül, hogy a társtettesként vádolt többi 39 személyt tájékoztatták volna az egyezségről, és beszerezték volna a hozzájárulását). Ez a másik tanács a nemzeti jogra hivatkozott. Úgy véli, hogy az uniós jog e tekintetben nem releváns.
- 18 Ugyanazon a napon, közvetlenül az egyezség jóváhagyásának megtagadását követően az érintett felek – az ügyész, PT és védője – megerősítették a kérdést előterjesztő bíróságnak, hogy ilyen egyezséget kívánnak kötni. Mindenekelőtt azon kívánságukat erősítették meg, hogy a kérdést előterjesztő bíróság, amelyhez az összes bizonyítékot benyújtották, határozzon az egyezségről, és megerősítették

azt az álláspontjukat is, hogy a társtettesként vádolt többi személy hozzájárulása nem szükséges ezen egyezség jóváhagyásához.

- 19 Az ügyész rámutat arra, hogy PT a bűncselekmények elkövetése során társtettesként vádolt más személyek alárendeltje volt, és hogy a törvény ezt az alárendeltséget fenntartja a bírósági eljárásban, amennyiben az ő hozzájárulásukat követeli meg ahhoz, hogy egyezséget köthessen. Az ügyész ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kérdést előterjesztő bíróság elveszítheti pártatlanságát, és nem folytathatja az ügyet, ha ezen egyezség tárgyában érdemben határozná.
- 20 A védelem úgy véli, hogy az, hogy PT nem tud egyezséget kötni, sérti az emberi jogok európai egyezményében foglalt jogait.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság e tárgyaláson megállapította, hogy az alapeljárás résztvevői fenntartották a 2022. május 10-i egyezségüket. Ezért a bíróság feladata annak megállapítása, hogy a társtettesként vádolt többi 39 személy ténylegesen hozzájárul-e az egyezséghez (ami a 2020. november 17-i egyezség esetében megtörtént, a 2022. május 10-i egyezség esetében pedig nem).
- 22 Ez azonban feltételezi az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megválaszolását, nevezetesen hogy szükséges-e egyáltalán ilyen hozzájárulás. Ez a kérdés is [a kérdést előterjesztő bíróság] hatáskörébe tartozik.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság ezért úgy véli, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megválaszolását kell kérnie. 2022. május 18-án a belföldi jogi lehetőségek – (a zakon za sadebnata vlast, a bíróságokról szóló törvény) ZSV1 15. cikke – keretében a Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmitőszék, Bulgária) azt a kérdést terjesztette elő, hogy az NPK 384. cikkének (3) bekezdése, amely szerint az egyezség megkötéséhez az eljárásban részes másik fél hozzájárulása szükséges, nem sérti-e a bolgár alkotmány egyes rendelkezéseit, és azt a javaslatot nyújtotta be, hogy a Varhoven kasatsionen sad (legfelsőbb semmitőszék) éljen azzal a jogkörével, hogy az ügyet a Konstitutsionen sad (alkotmánybíróság, Bulgária) elé utalja. A kérdést előterjesztő bíróság nem rendelkezik ilyen hatáskörrel.
- 24 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat időpontjáig nem érkezett válasz erre a kérdésre. A kérdést előterjesztő bíróság nem számít arra, hogy bármilyen választ kapna.
- 25 Ezért úgy véli, hogy élnie kell az EUMSZ 267. cikk szerinti jogával, és elő kell terjesztenie a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 26 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első és a harmadik kérdés a kérdést előterjesztő bíróság azon hatáskörére vonatkozik, hogy érdemi határozatokkal

döntsön mind PT egyezségéről, mind pedig a későbbiekben a társtettesként vádolt további 39 személy terhére felrótt bűncselekményről.

- 27 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés egy olyan eljárási feltételre vonatkozik, amelynek mindenképpen fenn kell állnia ahhoz, hogy a megkötött egyezséget egyáltalán vizsgálni lehessen. Ez a feltétel a többi érintett fél hozzájárulása (az alapeljárásban ez a társtettesként vádolt további 39 személy és védőjének hozzájárulását jelenti).
- 28 Ezek az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tehát az érdemi határozatra vonatkozó eljárási kérdéseknek minősülnek. Maga a határozat olyan anyagi jogi kérdéseket érint, amelyek az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második mondata alapján „az uniós jog által szabályozott területek” részét képezik, mégpedig bünszervezetben való részvételt és a kábítószer forgalmazását, mint az uniós jog, nevezetesen a 2008/841 kerethatározat és a 2004/757 kerethatározat hatálya alá tartozó bűncselekményeket.
- 29 [Megállapítható, hogy a hatáskörrel rendelkező, az ügyben érdemi határozatot hozó nemzeti bíróságnak a meghatározása az EUSZ 19. cikk (1) bekezdése második mondatának hatálya alá tartozik], mivel a bíróság bizonyos jellemzői, mégpedig a bizonyítási eljárásban való részvétel (első kérdés) és a pártatlanság elvesztése (harmadik kérdés), az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második mondata és a Charta 47. cikkének (1) bekezdése szerinti hatékony jogorvoslat elemeinek minősülnek.
- 30 Az első kérdésről
- 31 Az első kérdés célja annak megállapítása, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal az a nemzeti törvény, amely nem teszi lehetővé, hogy az egyezséget az az ügyben eljáró bíróság vizsgálja meg, amely az üggyel foglalkozik, és maga már beszerezte azokat a bizonyítékokat, amelyek alapján ítéletet hozhat a vádlott bűnösségéről és a vele szemben kiszabandó büntetésről, és ehelyett előírja, hogy ezt a vizsgálatot egy másik, az ügyben nem eljáró bíróság végezze el (az NPK 384a. cikkének (2) bekezdése).
- 32 E kérdés különösen annak meghatározására irányul, hogy ez a nemzeti törvény összeegyeztethető-e az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második mondatával és a Charta 47. cikkének (1) bekezdésével, amelyek előírják a hatékony jogorvoslat biztosítását, valamint a Charta 47. cikkének (2) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való joggal.
- 33 Jelen ügyben a PT bűnösségének beismeréséről szóló egyezség megkötését kell vizsgálni. PT nem azt állítja, hogy ártatlan, azonban az az érdeke, hogy enyhébb büntetést kapjon, jelen ügyben például próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést. A védelem azonban úgy véli, hogy továbbra is jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy erről az egyezségről éppen az a bíróság határozzon, amely a jelenlétében és ellenőrzése alatt szerezte be a bizonyítékokat, ne pedig más bíróság.

- 34 Az NPK 384a. cikkének új rendelkezése eltér a közvetlenség általános elvétől, és azt egy konkrét cél érdekében fogalmazták meg, mégpedig annak elkerülése érdekében, hogy az ügyet másik bíróság előtt újra kelljen tárgyalni.
- 35 A második kérdésről
- 36 A második kérdés tárgyát az a kérdés képezi, hogy összeegyeztethető-e az uniós joggal az olyan nemzeti rendelkezés, amely előírja, hogy a társtettesként vádolt egyik személy által kötött egyezség jóváhagyásához a társtettesként vádolt többi személy hozzájárulása szükséges.
- 37 Ezzel a kérdéssel a Bíróság a C-467/19. sz. ügyben hozott ítéletében (ECLI:EU:C:2019:776) foglalkozott, amelyben kimondta, hogy a 23016/343 irányelv 7. cikke nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy biztosítsák a büntetés enyhítését, ha a terhelt együttműködik az ügyességgel (34. pont).
- 38 A kérdést most a 2004/757 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésében értelmezett 5. cikkének (1) bekezdése, valamint a 2008/841 kerethatározat 3. cikkével összefüggésében értelmezett 4. cikke fényében újra kell értékelni, mivel ezek pontosan olyan intézkedéseket szabályoznak, amelyek a terhelt bizonyos, alapvetően a nyomozás megkönnyítésének minősíthető cselekményei esetében a büntetés enyhítéséhez vezetnek.
- 39 Az Európai Unió Bírósága hoz határozatot az alábbi esetekben: Ha az uniós jog nem tartalmaz pontos szabályokat a szankciók meghatározására vonatkozóan, akkor „a tagállamok hatáskörébe tartozik a számukra megfelelőnek tűnő szankciók megválasztása. E hatáskörüket azonban az uniós jog és e jog általános elveinek tiszteletben tartásával [...] kell gyakorolniuk” (C-210/10, ECLI:EU:C:2012:64, 22–23. pont; C-403/05, ECLI:EU:C:2007:410, 53. pont és C-707/17, ECLI:EU:C:2018:574, 26. pont).
- 40 E jogi helyzet vonatkozik azokra a szabályokra is, amelyek alapján a 2004/757 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésében értelmezett 5. cikke (1) bekezdésének, valamint a 2008/841 kerethatározat 3. cikkével összefüggésében értelmezett 4. cikkének végrehajtása nyomán rendelkezésre álló egyezség megkötésére kerül sor.
- 41 Az egyezséget kötött terhelt az eljárásban tanúvá válik. Tanúként hallgatják meg, és arra vonatkozóan tesz vallomást, hogy mit tud a társtettesként vádolt többi személy bűncselekményeiről. Így tanúvallomásai gyakran döntő jelentőségűek a társtettesként vádolt többi személy későbbi elítélése szempontjából.
- 42 Az egyezség megkötését megelőzően ez a személy terheltnek tekinthető, ezért nem kényszeríthető arra, hogy vallomást tegyen ezekről a körülményekről. Megilleti az a jog, hogy saját magát bűncselekmény elkövetésével nem köteles vádolni.

- 43 Az egyezség megkötésére vonatkozó nemzeti szabályok tehát a 2004/757 kerethatározat 5. cikkének és a 2008/841 kerethatározat 4. cikkének végrehajtását fejezik ki.
- 44 Ez a megközelítés a tárgyalás előtti szakaszban elfogadható.
- 45 Ez a helyzet áll fenn [SD] esetében, aki azt követően kötött egyezséget, hogy az ügyet visszautalták az ügyészséghez, és ezért nem volt szükség a társtettesként vádolt többi személy és védője hozzájárulására (lásd a fenti 3. pontot). Ezt követően SD olyan kijelentéseket tett, amelyek alapvető fontosságúak lehetnek a társtettesként vádolt személyek egy részének büntetőjogi felelőssége szempontjából (lásd a fenti 8. pontot).
- 46 Ez a megközelítés azonban nem alkalmazható a bírósági szakaszban, mivel azok a társtettesként vádolt személyek, akik tartanak PT vallomásától, nem járulnak hozzá ahhoz, hogy a bíróság érdemben vizsgálja a vád és PT védelme között létrejött egyezséget (lásd a fenti 9. pontot).
- 47 Ily módon a 2004/757 kerethatározat 5. cikke és a 2008/841 kerethatározat 4. cikke elveszíti hatékony érvényesülését. Felmerül ezért a kérdés, hogy az NPK 384. cikkének (3) bekezdése összeegyeztethető-e e jogszabályok szabályozási céljával.
- 48 Kétségtelen, hogy az uniós jog nem ír elő szabályokat az egyezségekre vonatkozóan. Az uniós jog azonban a 2008/841 kerethatározat 3. cikkében és a 2004/757 kerethatározat 4. cikkében hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat ír elő. Az uniós jog rendelkezik továbbá annak lehetőségéről, hogy enyhébb büntetést szabjanak ki olyan feltételek mellett, amelyek az egyezség megkötése esetén pont fennállnának, a 2004/757 kerethatározat 5. cikkének a) pontja és b) pontjának ii. alpontja, valamint a 2008/841 kerethatározat 4. cikke b) pontjának ii. alpontja.
- 49 Továbbá meg kell állapítani, hogy az egyezség PT terhelt jogorvoslatának egyik formáját jelenti. Az egyezség megkötésével és annak bírósági jóváhagyásával PT eléri az általa elérni kívánt végeredményt, nevezetesen azt, hogy enyhébb büntetést kapjon annál, mint amelyet a rendes eljárásban kapott volna. Emiatt alkalmazni kell a Charta 47. cikkének (1) bekezdését.
- 50 Ebben az ügyben a társtettesként vádolt többi személynek és védőjének az egyezség érdemi vizsgálatának eljárási előfeltételeként szükséges hozzájárulása korlátozza a törvényben elismert egyik jogorvoslathoz való hozzáférést. E hozzájárulás hiánya ugyanis lehetetlenné teszi, hogy a bíróság megvizsgálja ezen egyezség tartalmát, és ezzel gyakorlatilag megfosztja PT-t az egyezség előnyeitől (lásd a fenti 12. és 17. pontot).
- 51 A Charta által elismert jog a Charta 52. cikkében foglalt feltételek mellett korlátozható.

- 52 Jelen ügyben az arányosság elvét nem vették figyelembe, mivel az NPK 384. cikkének (3) bekezdése szerinti követelmény az összes többi részes félre vonatkozik, és pedig függetlenül attól, hogy a PT által tervezett egyezség az ő bűncselekményeikkel kapcsolatos bűncselekményekre vonatkozik-e, és függetlenül attól, hogy az egyezség megkötése után tanúként tett vallomása érintik-e őket vagy sem.
- 53 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy a nemzeti jogban az egyezségkötési jognak az NPK 384. cikkének (3) bekezdésében foglalt korlátozása az alábbiak tekintetében összeegyeztethető-e az uniós joggal:
- 54 - összeegyeztethető-e a 2004/757 kerethatározat 5. cikkének a) pontjával és b) pontjának ii. alpontjával, valamint a 2008/841 kerethatározat 4. cikke [b]) pontjának ii. alpontjával azáltal, hogy elősegíti vagy akadályozza a kerethatározat célkitűzésének elérését;
- 55 - összeegyeztethető-e az EUSZ 19. cikk (1) bekezdésének második mondatával azáltal, hogy a 2004/757 kerethatározat és a 2008/841 kerethatározat értelmében vett bűncselekményekkel szemben hatékony jogi védelmet nyújt a társadalom részére;
- 56 - összeegyeztethető-e a Charta 47. cikkének (1) és (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 52. cikkével, amennyiben korlátozza az uniós kerethatározatokat átültető nemzeti jog által előírt hatékony jogorvoslat alkalmazását, és ezáltal megkérdőjelezi az eljárás tisztességességét.
- 57 A harmadik kérdésről
- 58 Ez a kérdés arra vonatkozik, hogy a Charta 47. cikkének (2) bekezdése előírja-e, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak azt követően, hogy PT egyezsége tárgyában érdemben határozott, és adott esetben jóváhagyta azt, meg kell tagadnia a többi 39 terhelt elleni ügy tárgyalását, mivel tartani lehet attól, hogy már kialakította e személyek bűnösségével kapcsolatos álláspontját, és ezért elvesztette pártatlanságát.
- 59 Ez azt jelentené, hogy az ügyet másik bíró előtt kellene újból tárgyalni, ami gyakorlatilag érvénytelenné tenné a 2020 augusztusa óta meghallgatott több tucat tanú vallomását.
- 60 A szakosított ügyészség és PT védelme által javasolt egyezség nem tartalmazza a társtettesként vádolt többi személy nevét és személyazonosító számát, akikkel szemben az eljárás folytatódik (lásd a fenti 14. pontot). Kizárólag a már jogerős ítélettel elítélt [SD] neve és személyazonosító száma szerepel az egyezségben (lásd a fenti 3. pontot).
- 61 Ez a megközelítés a Bíróság szerint jogszerű, ha tiszteletben tartja a társtettesként vádolt többi személy ártatlanságának vélelmét (C-377/18, ECLI:EU:C:2019:670,

47. pont). A kérdést előterjesztő bíróság értékelése szerint a jelen ügyben PT egyezségének tartalmi vizsgálatához és jóváhagyásához nem szükséges a társtettesként vádolt többi olyan személy teljes nevét és személyazonosító számát feltüntetni, akik ellen a büntetőeljárás még folyamatban van. Elegendő, ha csak a számukat tüntetik fel.

- 62 A fentiekre figyelemmel a Bíróságnak a C-709/18. sz. ügyben hozott végzése (ECLI:EU:C:2020:411, rendelkező rész) szerint nem állapítható meg, hogy a PT egyezségét jóváhagyó bíróságnak meg kellene tagadnia az eljárás folytatását annak érdekében, hogy biztosítsa a társtettesként vádolt többi személynek a Charta 47. cikkének (2) bekezdése szerinti, pártatlan bírósághoz való jogát.